

Válás - Szlovénia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata **sl** nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?
- 2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?
- 3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei
 - 3.1 a házasfelek közötti személyi jogi jogviszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?
 - 3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?
 - 3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?
 - 3.4 a másik házastfél felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?
- 4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?
- 5 Melyek a különválás feltételei?
- 6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?
- 7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?
- 8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?
- 9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?
- 10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?
- 11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?
- 12 Igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?
- 14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?
- 15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?
- 16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?

A szlovén jog a házasság felbontásának két módját ismeri el: a) a házasság házastársak közös megegyezése alapján, és b) kereset alapján történő felbontását.

a) A házasságnak a **házastársak közös megegyezésével** történő felbontása esetén a bíróság a házasságról és családi kapcsolatokról szóló törvény (*Zakon o zakonski zvezi a družinskih razmerjih, ZZZDR*) 64. cikke alapján jár el, feltéve, hogy a felek megállapodtak a közös gyermekek gondozásáról, neveléséről, tartásáról, valamint a gyermeknek a szülőkkel való kapcsolattartásáról (ebben az esetben a Szociális és Munkaügyi Központ véleményét kell kérni); további feltétel, hogy végrehajtható közjegyzői okirat formájában benyújtsák megállapodásukat, amely a közös vagyon felosztásáról, a közös lakásban (akár bérlőként) maradó félről, valamint annak a házastársnak a tartásáról rendelkezik, akinek a létfenntartása nem biztosított, és önhibáján kívül lett munkanélküli.

b) Ha a házasság bármilyen okból „helyrehozhatatlanul megromlott”, bármelyik házastárs kérheti a **házasság felbontását erre irányuló kereset benyújtásával**. Ebben az esetben ez a bíróság dönt a házastársak közös gyermekeinek gondozásáról, neveléséről és tartásáról, valamint a szülőkkel való kapcsolattartásról. Döntéshozatal előtt a bíróság köteles kikérni a Szociális és Munkaügyi Központ véleményét.

A házasság közös megegyezéssel történő felbontására irányuló kérelem vagy a házasság felbontására irányuló kereset kézhezvételét követően a bíróság mindkét esetben felhívja az illetékes *Szociális és Munkaügyi Központot*, hogy tanácsadói beszélgetést folytasson le, amelyen mindkét házastárs személyesen, meghatalmazottak bevonása nélkül köteles részt venni. A Szociális és Munkaügyi Központ ezután beszámol a bíróságnak a tanácsadói beszélgetés kimeneteléről.

2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?

- A házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény a házasság felbontásának csak egyetlen jogalapját ismeri el: a *házasság helyrehozhatatlan megromlását*. Ez azt jelenti, hogy a házasság teljesen és visszavonhatatlanul megromlott, így azt nem lehet helyrehozni. A házasság csak akkor minősül „helyrehozhatatlannak”, ha a házastársak közötti kapcsolat nem pusztán ideiglenesen, hanem súlyos okokból, teljesen és visszavonhatatlanul megromlott. A házasság helyrehozhatatlanságát a meghallgatás idején fennálló helyzettel összhangban mérlegelik, figyelembe véve mindazon körülményeket, amelyek az aktuális helyzethez vezettek. A bíróság akkor is köteles megállapítani a házasság helyrehozhatatlanságát, ha az alperes házastárs beleegyezik a házasság felbontásába.
- A házasságot bármely házastárs kérésére meg lehet szüntetni; nem szükséges, hogy a házasság mindkét fél számára helyrehozhatatlan legyen.
- A házasság helyrehozhatatlan megromlásáért való felelősség kérdése nem merül fel, és azt a bíróság az eljárás során nem állapítja meg. A házasság azon házastárs kérésére is megszűnhet, aki a házasság helyrehozhatatlanságáért felelős.

3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei

A házasság felbontásának jogi következményeit az alábbiakban részletesen kifejtjük:

3.1 a házasfelek közötti személyi jogi jogviszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?

Az a személy, aki házasságkötéskor nevet változtatott, a házasságot felbontó vagy megszüntető jogerős ítéletet követő hat hónapon belül nyilatkozatot nyújthat be a házasságkötés előtti vezetéknévének újbóli felvétele érdekében. E nyilatkozatot csak olyan személy nyújthatja be, aki a házasság során később nem változtatta meg a vezetéknévét (a személynevekről szóló törvény/*Zakon o osebnem imenu, ZOI-1* 17. cikke). A vezetéknév megváltoztatása közigazgatási ügy, amelyről nem a bíróság, hanem valamely közigazgatási szerv dönthet.

3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?

A közös vagyon felosztása esetén **az a jogi vélelem áll fenn, hogy a házastársak egyenlő mértékben részesednek a közös vagyonból**; az a házastárs azonban, aki úgy véli, hogy őt a közös vagyon egyenlő mértékben történő felosztása hátrányosan érinti, kérheti részesedésének a közös vagyonhoz való hozzájárulása arányában történő megállapítását. Ennek során a bíróság nem csupán az egyes házastársak jövedelmét, hanem egyéb körülményeket is figyelembe vesz, például az egyik házastárs által a másiknak nyújtott segítséget, a gyermekek gondozását és nevelését, házimunka végzését, a vagyon megőrzését, valamint a közös vagyon kezelésében, fenntartásában és gyarapításában végzett munka és részvétel bármely más formáját.

3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?

GYERMEKEK GONDOZÁSA ÉS NEVELÉSE

Ø Ha a házasság felbontása közös megegyezéssel történik, a házastársak kötelesek **megállapodni a gyermekek neveléséről és gondozásáról**, a bíróság pedig mérlegeli, hogy ez a megállapodás a gyermekek érdekeit szolgálja-e. Megállapodhatnak abban,

- hogy mindketten folytatják a gyermekek gondozását és nevelését,

- vagy hogy az összes gyermek gondozásával és nevelésével az egyik szülőt bízzák meg,
- vagy hogy a gyermekek egy részét az egyik szülőre, a többi gyermeket pedig a másik szülőre bízzák.

Ha maguk a szülők nem tudnak megállapodni e kérdésben, a Szociális és Munkaügyi Központ segítséget nyújt nekik abban, hogy megállapodásra jussanak egymással.

Ha a szülők *megállapodásra jutnak a gyermekek gondozásával és nevelésével kapcsolatban*, javasolhatják, hogy a bíróság erről peren kívüli eljárásban hozzon döntést.

Ha nem sikerül megállapodniuk, vagy ha a megállapodás nem a gyermekek érdekeit szolgálja, a bíróság nem bontja fel a házasságot a megállapodás alapján; ehhez a házasság felbontására irányuló kereset benyújtására lesz szükség.

Ha a szülők még a Szociális és Munkaügyi Központ közreműködésével sem tudnak megállapodni a gyermekek neveléséről és gondozásáról, **a bíróság egyik vagy mindkét szülő kérésére határozhat úgy,**

- hogy az összes gyermek gondozásával és nevelésével az egyik szülőt bízta meg,
- vagy hogy a gyermekek egy részét az egyik szülőre, a többi gyermeket pedig a másik szülőre bízta.
- Kivételes esetekben a bíróság dönthet úgy, hogy az összes gyermek vagy a gyermekek egy részének gondozásával és nevelésével egy harmadik személyt bíz meg,

a bíróság e döntéshozatala előtt kikéri a Szociális és Munkaügyi Központ véleményét, és a döntéshozatal során a gyermek véleményét is figyelembe veszi, ha azt maga a gyermek, vagy az általa megnevezett, bizalmát élvező személy nyilvánítja ki, feltéve, hogy a gyermek képes ennek jelentőségét és következményeit megérteni.

Ø Amennyiben a házasság felbontása **kereset** alapján történik, az elvált házastársak és közös kiskorú gyermekeik közötti viszony szabályozása érdekében a bíróság dönt a gyermekek gondozásáról és neveléséről, miután megállapította, hogy mi szolgálja leginkább a gyermekek érdekeit. Erre az esetre is érvényes, hogy a szülők közös gyermekeik érdekeit szem előtt tartva megállapodhatnak egymással e gyermekek gondozásával és nevelésével kapcsolatban; a gyermekek gondozására és felnevelésére értelemszerűen ebben az esetben is ugyanaz vonatkozik, mint a házasság közös megegyezéssel történő felbontása esetében. A kiskorú gyermekekkel a házasság felbontása után együtt élő szülő személyére, a nem velük élő szülővel való kapcsolattartásra és a tartásdíjra vonatkozó döntés a házasságot felbontó ítélet lényegi részét jelenti.

KAPCSOLATTARTÁS

- A szülőknek arra kell törekedniük, hogy megállapodásra jussanak a kapcsolattartás módját illetően.
- Ha **sikerült megállapodásra jutniuk**, javasolhatják, hogy a bíróság erről peren kívüli eljárásban hozzon döntést; ha a bíróság megállapítja, hogy a megállapodás nem szolgálja a gyermek érdekeit, elutasítja a javaslatot.
- Ha a szülők **nem tudnak megállapodásra jutni**, a bíróság az egyik vagy másik szülő javaslatára döntést hoz (a házasság közös megegyezéssel történő felbontása esetén a házastársak mellékelik a kapcsolattartásról szóló megállapodást, a bíróság pedig a megállapodásukat átvezeti a házasság közös megegyezésen alapuló felbontásáról szóló ítéletébe), amelynek során be kell nyújtaniuk a bírósághoz a Szociális és Munkaügyi Központ által kibocsátott igazolást arról, hogy ezt megelőzően megpróbálták megállapodásra jutni.
- A bíróság hivatalból csak akkor dönt a kapcsolattartásról, ha a kapcsolattartás a bontóper követő kapcsolattartásra vagy a szülők házasságának megszűntetése utáni kapcsolattartásra vonatkozik.
 - A kapcsolattartásról első fokon a kerületi bíróságok (*okrožna sodišča*) döntenek peren kívüli eljárásban, kivéve, ha a gondozásról és gyermeknevelésről szóló jogvitával párhuzamosan döntenek e kérdésről; ebben az esetben a kapcsolattartás kérdését polgári eljárásban rendezik.
 - A kapcsolattartásról szóló döntéshozatalkor a gyermek érdekei kiemelkedő fontossággal bírnak: a kapcsolattartás nem szolgálja a gyermek érdekeit, ha az a gyermekre lélektani nyomást gyakorol, vagy ha veszélyezteti a gyermek testi és szellemi fejlődését.
 - A bíróság döntéshozatalkor a gyermek véleményét is figyelembe veszi, ha azt maga a gyermek, vagy az általa megnevezett, bizalmát élvező személy nyilvánítja ki, feltéve, hogy a gyermek képes ennek jelentőségét és következményeit megérteni.
 - A gyermek más olyan személyekkel is jogosult kapcsolatot tartani, akikhez családi kapcsolat és szoros személyes kötődés fűzi (pl. nagyszülők és (fél)testvérek).

A házastársnak és a gyermeknek járó TARTÁS

- A házastársak a gyermektartás tekintetében **gyermektartási megállapodást köthetnek**, amelyet a bíróságon kell aláírni; ebben az esetben a bíróság peren kívüli eljárásban, külön határozatot hoz. Amennyiben a megállapodás nem szolgálja a gyermek érdekét, a bíróság elutasítja a megállapodást jóváhagyó döntés meghozatalára vonatkozó javaslatot.
- Amennyiben sem önállóan, sem pedig a Szociális és Munkaügyi Központ közreműködésével **nem sikerült megállapodásra jutniuk**, a házastársak a bíróság döntését kérhetik. A döntés meghozatala előtt a bíróság kikéri a Szociális és Munkaügyi Központ véleményét, valamint a gyermek véleményét is köteles figyelembe venni, amennyiben a gyermek kinyilvánította véleményét, és képes ennek jelentőségét és következményeit megérteni.
- A szülők a gyermeket nagykorúságának eléréséig vagy a nagykorú gyermeket a rendes iskolai tanulmányainak befejezéséig és 26 éves kora betöltéséig kötelesek támogatni, amennyiben az anyagi lehetőségeik és a jövedelemszerző képességük ezt lehetővé teszi, így biztosítva a gyermek érdekeinek tiszteletben tartását (a gyermek általános fejlődését).
- A gyermektartásdíj megállapítása a támogatásra szoruló gyermek szükségleteivel összhangban, a gyermektartásra kötelezett személy anyagi lehetőségeinek és jövedelemszerző képességének figyelembevételével történik. A gyermektartásdíj megállapításakor a bíróság köteles a gyermek érdekeit figyelembe venni annak érdekében, hogy a gyermektartás megfelelő módon biztosítsa a gyermek kedvező fizikai és szellemi fejlődését. A gyermektartásdíjat Szlovéniában évente egyszer, a fogyasztói árindexnek megfelelően ki kell igazítani.
- A házastárs vagy az élettárs köteles támogatni partnere – vele egy háztartásban élő – kiskorú gyermekét, ha a gyermek szülei nem tudják a gyermeket eltartani.
- A nagykorú gyermekek kötelesek támogatni a szülőket, ha a szülők nem rendelkeznek a megélhetéshez elégséges forrásokkal és ezekről nem tudnak gondoskodni, és ha az eltartott szülőt házastársa nem tudja támogatni.

3.4 a másik házastárs felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?

- A megélhetési forrásokkal nem rendelkező, önhibáján kívül munkanélkülivé vált házastárs is jogosult tartásdíjra.
- A tartásdíjat a házassági bontóper során vagy a házasság jogerős megszüntetését követő egy éven belül külön keresetben lehet kérni, ha a tartás feltételei a házasság felbontásának időpontjában fennálltak, és még akkor is fennállnak, amikor a házastárs tartásdíjat igényel.
- A házastársak a házasság felbontása esetén oly módon is megállapodhatnak a tartásdíjról, hogy végrehajtható közjegyzői okirat formájában közjegyző előtt tartási megállapodást kötnek.
- A tartásdíjat vagy határozatlan időre állapítják meg, vagy addig tartó határozott időre, amíg a házastárs új munkát talál, és rendezi helyzetét.
 - A tartásdíjat a jogosult igényeivel és a tartásdíjat fizető személy lehetőségeivel összhangban állapítják meg. A tartásdíjat előzetesen fizetendő, havi összegként állapítják meg, és az a tartási kérelem benyújtásától kezdve igényelhető. Kivételes esetekben egyszeri összegként is kifizethető.
 - A bíróság elutasítja a tartási kérelmet, ha a tartásdíjnak a jogosult személy részére történő kifizetése a tartásdíj fizetésére kötelezett személlyel szemben – a házasság helyrehozhatatlan megromlása okainak ismeretében – méltánytalan lenne, vagy ha a tartásdíjra jogosult személy a bontóper előtt vagy után bűncselekményt követett el a fizetésre kötelezett személy vagy közeli hozzátartozója sérelmére.
 - A házastárs nem köteles támogatni a másik házastársat, ha ezzel veszélyeztetné saját maga vagy azon kiskorúak eltartására vonatkozó képességét, akiket a törvény szerint támogatni köteles.
 - A tartásdíjat Szlovéniában évente egyszer, a fogyasztói árindexnek megfelelően ki kell igazítani.

4 Mít jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?

Az „életközösség” (*življenjska skupnost*) a házasság egyik alapvető eleme (a házasságról és a családi kapcsolatokról szóló törvény 3. cikke). Az életközösség megszűnése (*prenehanje življenjske skupnosti*) vagy különválás a házastársak között fennálló kölcsönös kapcsolat lényeges elemeinek végleges megszűnését jelenti. Amikor az életközösség megszűnik, a vagyonközösség, valamint a házastársak közötti intim és érzelmi kötelékek (és esetleg a közös háztartás stb.) felbomlanak.

5 Melyek a különválás feltételei?

A törvény nem határozza meg a különválás feltételeit. A bíróság a különválásról eseti alapon, az adott ügy körülményeivel és sajátosságával összhangban dönt.

6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?

A különválásnak a házasság fennállására nincs hatása; ez azt jelenti tehát, hogy kizárólag az életközösség szűnik meg, és nem maga a házasság. A házasság közös megegyezéssel történő felbontásához kereset vagy kérelem benyújtása szükséges. Különválás esetén a házastársak a közös vagyon létrehozásának vetnek véget. Az eltartott házastárs a különválást követő egy éven belül tartásdíj fizetését kérelmezheti.

7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?

Az érvénytelenítés azt jelenti, hogy a házasságkötés idején a házasság érvényességének törvényben előírt feltételei nem teljesültek (pl. a házasságkötés nem szabad akaratból történt, a házasságot kényszerből vagy tévedésből kötötték, a házasságkötés nem az előírt eljárásnak megfelelően történt, a házasságkötés közeli hozzátartozók között történt, vagy a házasságot mentálisan súlyosan beteg személy kötötte, vagy kellő körültekintés nélkül kötötték). A házasság jogkövetkezményei azon a napon vesztek hatályukat, amikor az érvénytelenítés tárgyában hozott ítélet jogerőre emelkedik.

8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?

Ø A házasság jogszabály erejénél fogva nem lesz érvénytelen, azt ítélettel lehet érvénytelenné nyilvánítani.

Ø A szlovén jog különbséget tesz a **házasság relatív és abszolút érvénytelensége között**. A különbséget a házasság érvénytelenné nyilvánításának kérelmezésére jogosult személyek csoportjai jelentik.

a) A **relatív érvénytelenség** okai a következők:

- a házasságkötéskor fennálló súlyos mentális zavar vagy csökkent ítélőképesség (bármely házastárs kérésére, e helyzet megszűnése után),
- ha a házasságkötésbe kényszer alatt vagy tévedésből egyeztek bele (a kényszerített vagy tévedésből házasságra lépett házastárs),
- ha a házasságkötéskor valamelyik fél még nem töltötte be a 18. életévét (szülő vagy gondviselő).

b) **Abszolút érvénytelenség** esetében a kereset benyújtására a két házastárson kívül azok a személyek jogosultak, akiknek a házasság érvénytelenítéséből közvetlen jogi előnyük származik; az elhunyt házastárs egyéb örökösei például keresetet nyújthatnak be a házasság érvénytelenítése iránt annak érdekében, hogy a túlélő házastárs elveszítse öröklési jogát; emellett a kedvezményezettek és az ügyész is benyújthat keresetet a házasság érvénytelenítése iránt. Az **abszolút érvénytelenség** okai a következők:

- a házastárs részéről fennálló súlyos mentális zavar vagy csökkent ítélőképesség, ha ez a helyzet az érvénytelenítés kérelmezésekor is fennáll,
- a házastárs a házasságkötéskor már házas volt,
- a házastársak egyenesági vagy oldalági rokoni kapcsolatban állnak egymással, a negyedfokú rokonságot is beleértve,
- a házastársak vagy a házastárs és a másik fél képviselője nem volt jelen a házasságkötéskor,
- a házastársak nem közös háztartás fenntartásának szándékával léptek házasságra.

9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?

A házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei azon a napon lépnek hatályba, amikor az érvénytelenítés tárgyában hozott ítélet jogerőre emelkedik. Ami a házastársak közötti tulajdonviszonyokat, az eltartott házastársnak fizetendő tartásdíjat, a házastársak ajándékainak visszaszolgáltatását és a házastársak közös gyermekeikhez való viszonyát illeti, a jogkövetkezmények érvénytelenítés esetében megegyeznek a házasság felbontásának jogkövetkezményeivel.

10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?

A polgári és kereskedelmi jogi ügyekben alkalmazandó közvetítésről szóló, 2008 júniusában hatályba lépett törvény (*Zakon o mediaciji v civilnih a gospodarskih zadevah*) szabályozza a **jogvitákban alkalmazandó közvetítést**, ideértve a polgári jogi, kereskedelmi, munkaügyi, *családjogi* és egyéb, tulajdoni viszonyokkal kapcsolatos jogvitákat, amelyek a felek által szabadon érvényesíthető és kiegyenlíthető követelésekre vonatkoznak, kivéve, ha az ilyen típusú jogviták bármelyikére vonatkozóan külön jogszabály ettől eltérően rendelkezik. A házasság önmagában, bíróság bevonása nélkül nem szüntethető meg; ehhez keresetet vagy a házasság közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló javaslatot kell benyújtani.

11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?

- A polgári perrendtartásról szóló törvény 32. cikke értelmében (*Zakon o pravdnem postopku*) a **kerületi bíróságok** felelnek a házassági jogvitákkal kapcsolatos határozathozatalért (a házasság felbontása vagy a házasság érvénytelenítése tekintetében – a szlovén jog nem ismeri a különválásra vonatkozó önálló kérelmet).

A keresethez vagy javaslatához csatolni kell a házassági anyakönyvi kivonatot és a születési anyakönyvi kivonatokat, a tárgyaláson pedig be kell mutatni a személyazonosító igazolványt.

- A házastársak a házasság közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló javaslatához a következőket is kötelesek csatolni:
 - a házastársak közös gyermekeinek gondozásáról, neveléséről és tartásáról, valamint a szülőkkel való kapcsolattartásról szóló megállapodás (ki kell kérni a Szociális és Munkaügyi Központ véleményét),
 - a közös vagyon felosztásáról szóló, végrehajtható közjegyzői okirat formájában létrejött megállapodás,
 - a korábbi közös lakásban (akár bérlőként) maradó személyre vonatkozó megállapodás,
 - azon házastárs tartására vonatkozó megállapodás, aki nem tudja magát eltartani, és önhibáján kívül vált munkanélkülivé.

12 Igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bíróság mentesíti a házastársat a bírósági díjak megfizetése alól, ha ez az összeg jelentősen csökkentené a saját maga vagy családtagjai eltartásához rendelkezésre álló pénzeszközöket. A nemzetközi szerződés által meghatározott külföldi állampolgárok, illetve viszonyosság feltételeinek fennállása esetén az érintett állampolgárok mentesülnek a bírósági díjak megfizetése alól (a bírósági díjakról szóló törvény 10. és 11. cikke, *Zakon o sodnih taksah*, ZST-1).

Valamely fél költségmentességet igényelhet az ügyvéd és szakértő költségeinek fedezéséhez; a költségmentesség megítéléséről szóló döntést a kérelmező állandó lakóhelye szerinti kerületi bíróság hozza meg. Ebben az eljárásban a bíróság mérlegeli a – például tárgyi és pénzügyi – feltételeket, az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló törvény (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*) rendelkezéseire figyelemmel.

13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?

A házasság felbontásával vagy érvénytelenítésével kapcsolatos ítélet ellen általában 15 napon belül a felsőbb bíróságnál (*višje sodišče*) lehet fellebbezni. A házasság közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló javaslat alapján a házasság felbontásáról hozott ítélet az alábbi esetekben támadható meg:

- ha súlyosan megsértették a polgári eljárási szabályokat;
- ha a fél a javaslatot tévedésből, kényszer vagy csalás hatására nyújtotta be;
- ha a házasság közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló javaslat jogszabályi feltételei nem teljesülnek.

Házassági jogviták esetében nincs lehetőség felülvizsgálatra (rendkívüli jogorvoslatra).

14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?

A 2210/2003/EK rendelet 21. cikke értelmében a más tagállamban hozott bírósági határozat elismeréséhez nem szükséges a többi tagállamban külön elismerési eljárást kezdeményezni.

Bármely érdekelt fél kérheti egy bírósági határozat elismeréséről vagy annak megtagadásáról szóló határozat meghozatalát. Ebben az esetben a félnek az illetékes szlovéniai kerületi bíróságon kell benyújtania a végrehajthatóvá nyilvánítási kérelmet.

15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

A kérelem benyújtására vonatkozó eljárás esetén a szlovén jogszabályok alkalmazandók.

A bírósági határozat elismerését kérelmező vagy vitató fél, vagy a végrehajthatóvá nyilvánítási kérelmet előterjesztő fél a következőket köteles benyújtani:

- a bírósági határozat egy példánya, amely megfelel a hitelessége igazolásához szükséges feltételeknek;
- a házassági jogvitában hozott határozat igazolása formanyomtatvány segítségével.

16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

A 2201/2003/EK (Brüsszel IIa.) rendelet rendelkezései elsősorban és közvetlenül az uniós tagállamok állampolgárait vagy lakosait érintő, nemzetközi joghatósági kérdésekre vonatkoznak.

Ha a kereset benyújtásakor a két házastárs különböző országok állampolgára, kumulatív módon kell alkalmazni az állampolgárságuk szerinti országok jogszabályait, a szlovén belső jog rendelkezéseinek megfelelően (a nemzetközi magánjogi és eljárásjogi törvény 37. cikkének második bekezdése /*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*).

Ha a házasság a házastársak állampolgársága szerinti országok joga alapján nem szüntethető meg, és a kereset benyújtásakor a házastársak egyike rendelkezett szlovéniai állandó lakcímmel, a házasság megszüntetésére a szlovén jogot kell alkalmazni.

Ha a házastársak egyike szlovéniai állandó lakcímmel nem rendelkező szlovén állampolgár, és a házasságot a nemzetközi magánjogi és eljárásjogi törvény 37. cikkének második bekezdése által kijelölt jog alapján nem lehet megszüntetni, a házasság megszüntetésére a szlovén jogot kell alkalmazni.

Kapcsolódó hivatkozások

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 05/03/2018